

Bijlage Digitale toegankelijkheid

Tijdelijk Besluit Digitale Toegankelijkheid

De eisen rondom digitale toegankelijkheid komen voort uit het Tijdelijk Besluit Digitale Toegankelijkheid. Dit houdt in dat per 23 september 2020 alle dienstverleningskanalen van overheidsinstanties moeten voldoen aan de eisen en verplichtingen die gesteld zijn in het besluit. Per 23 juni 2021 geldt dit ook voor alle apps. De eisen en verplichtingen gelden voor alle websites en webapplicaties (incl. digitale documenten zoals pdf) waar de gemeente (mede)eigenaar van is, opdrachtgever voor is, of waar de gemeente aan meebetaalt.

Wat betekent dit?

Websites en webapplicaties van de gemeente moeten aan de volgende twee verplichtingen voldoen:

1. Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid
2. Verplichte open standaarden (Forum Standaardisatie)

Europese norm

Digitoegankelijk is de Nederlandse naam voor de Europese norm 301 549 die voorziet in toegankelijkheidsrichtlijnen voor overheidswebsites. EN 301 549 verwijst naar de technische standaard **WCAG 2.1** van W3C die specificeert hoe content op websites en in webapplicaties ook toegankelijk kunnen worden gemaakt voor mensen met een functiebeperking. Een deel van deze richtlijnen zijn automatisch te toetsen, met bijvoorbeeld Google Lighthouse.

Statistieken en privacy

Het is van belang dat er een mogelijkheid is om het gebruik van de website te monitoren (alleen trackinginformatie m.b.t. gebruik website) en dat er een privacyverklaring op de website staat. De geboden oplossing moet voldoen aan de AVG-richtlijn.

Toetsen

Zodra de website klaar is laat de opdrachtgever de op te leveren website toetsen door een onafhankelijke instantie. De uitkomsten van deze toetsing moeten verwerkt worden voordat de site kan worden opgeleverd. Meer informatie over deze standaard is te vinden op www.digitoegankelijk.nl. De toetsing (audit) wordt in opdracht van de opdrachtgever uitgevoerd. Indien er sprake is van een uitbesteding van een volledige dienst, ligt het opdrachtgeverschap bij deze dienst. Eventuele problemen die aan het licht komen tijdens de audit moeten worden hersteld voor risico van de opdrachtnemer. Iedere 2 jaar moet de opdrachtgever de toetsing opnieuw laten uitvoeren.

Toegankelijkheidsverklaring

Opdrachtgever is verplicht om van elke website een toegankelijkheidsverklaring te publiceren. Hierin staat in hoeverre de website aan de eisen voldoet en welke maatregelen er nog genomen moeten worden om de toegankelijkheid te borgen. De uitkomsten van de audit worden hierin meegenomen. De opdrachtgever zorgt voor het maken en plaatsen van deze toegankelijkheidsverklaring en zorgt voor jaarlijkse actualisatie.

Links met informatie over digitale toegankelijkheid

Algemene uitleg over digitale toegankelijkheid:

www.digitoegankelijk.nl

Eenvoudige uitleg van de eisen WCAG 2.1 A en AA:

<https://www.digitoegankelijk.nl/onderwerpen/themas/eenvoudige-uitleg>

Uitleg toegankelijke pdf's

<https://www.digitoegankelijk.nl/uitleg-van-eisen/pdf-documenten>

Evaluatiedocument WCAG 2.0

(dit document beschrijft de methode die de toetsingsinstantie hanteert):

<https://www.drempelvrij.nl/over-het-waarmerk/waarmerk-2/evaluatiedocument>

Toegankelijkheidsverklaring

<https://www.digitoegankelijk.nl/toegankelijkheidsverklaring>

Overzicht standaarden en verplichtingen

Informatie ter ondersteuning bij het aanschaffen van websites binnen de overheid.

Forum standaardisatie

Het forum standaardisatie houdt (open) standaarden bij die verplicht zijn voor de overheid. Deze zijn te vinden op www.forumstandaardisatie.nl/open-standaarden/lijst/verplicht. Je kunt eenvoudig via www.internet.nl toetsen of de website voldoet aan deze standaarden. Bij oplevering is een 100% score noodzakelijk.

Verplichte standaarden

Voor de overheid zijn de volgende standaarden verplicht bij het realiseren van een website. Deze standaarden dragen bij aan een toegankelijke en veilige website.

Naam open standaard	Typering
Digitoegankelijk	Toegankelijkheid websites (specifiek WCAG 2.1 op dit moment)
OWMS	Metadata overheidsinformatie
PDF (NEN-ISO)	Formaat document publicatie
DKIM	Bescherming tegen e-mailphishing
DMARC	Bescherming tegen e-mailphishing
DNSSEC	Domeinnaambeveiliging
HTTPS en HSTS	Beveiligde websiteverbinding
IPv6 en IPv4	Adressering van ICT-systemen binnen een netwerk
SAML	Authenticatie en autorisatie
SPF	Bescherming tegen e-mailphishing
STARTTLS en DANE	Beveiligde verbinding tussen mailservers
TLS	Beveiligde internetverbinding

Hieronder volgt nog korte uitleg van de belangrijkste standaarden:

OWMS

OWMS definieert metadata die de eigenschappen en structuur beschrijven van informatie die de overheid op het internet publiceert. Hierdoor wordt de overheidsinformatie op het internet beter vindbaar en beter te interpreteren. De standaard is verplicht bij de bouw of doorontwikkeling van een website waarop metadata wordt gebruikt. Het gebruiken van meta-data is op zich niet verplicht. Maar als een website metadata gebruikt, is OWMS verplicht.

PDF (NEN-ISO)

PDF is een formaat voor de uitwisseling van documenten waarvan de pagina opmaak vastligt. Het uitgangspunt van PDF is dat gebruikers documenten kunnen uitwisselen, bekijken en afdrukken, onafhankelijk van de omgeving waarin ze worden aangemaakt, bekeken of afgedrukt. ISO heeft een aantal versies van PDF gespecificeerd die duurzaam toegankelijk zijn. Welke documentstandaard moet worden toegepast hangt af van de situatie. Uitgebreide uitleg over het toegankelijk maken van een pdf vind je op <https://www.digitoegekankelijk.nl/uitleg-van-eisen/pdf-documenten>.

Overige standaarden

De resterende standaarden genoemd in de tabel van verplichte standaarden raken de beveiliging van websites en de bijbehorende domeinnamen. Deze kunnen eenvoudig getoetst worden via internet.nl. Een score tussen de 0 en de 100 is mogelijk. In alle gevallen is het voor de overheid verplicht om 100 te scoren.